

SANDEFJORD
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2021-2022

HØYJORD BARNEHAGE

INNHOLD

1.	<u>PRESENTASJON AV BARNEHAGEN</u>	2
2.	<u>BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL</u>	3
	<u>BARNEHAGELOVEN §1 (2005)</u>	3
	<u>RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER (2017)</u>	4
3.	<u>RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER</u>	4
	<u>VERDIGRUNNLAGET I RAMMEPLANEN</u>	4
	<u>OMSORG</u>	
	<u>LEK</u>	
	<u>DANNING</u>	
	<u>LÆRING</u>	
	<u>VENNSKAP OG FELLESSKAP</u>	8
	<u>KOMMUNIKASJON OG SPRÅK</u>	9
	<u>BARNES MEDVIRKNING</u>	
4.	<u>BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER</u>	10
5.	<u>FAGOMRÅDER</u>	10
6.	<u>OVERGANGER</u>	15
	<u>NY I BARNEHAGEN</u>	15
	<u>OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE</u>	15
7.	<u>FORELDREMEDVIRKNING</u>	15
8.	<u>SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER</u>	16
9.	<u>PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON</u>	17
10.	<u>AKTIVITETSPLAN</u>	18

HØYJORD BARNEHAGE

Heimdalsåsen 5, 3158 Andebu

Tlf: 90981776

Anne.Lene.Madsen@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

FORORD

Hvorfor har barnehagene årsplan?

Årsplan er et pedagogisk arbeidsredskap for ansatte i barnehagen og en dokumentasjon på barnehagens pedagogiske arbeid. Formålet er å vise hvordan barnehagen skal legge til rette for å imøtekomme Barnehagelovens krav og Rammepланens føringer, ut ifra lokale tilpasninger. Årsplanen er veiledende for de ansatte i barnehagen og skal legges til grunn for barnehagens pedagogiske praksis. Innholdet i årsplanen skal være gjenkjennbar i barnehagens arbeid og gjenspeile de verdier og holdninger som alle ansatte skal bære med seg i møte med barn og foreldre/ foresatte.

Barnehagens psykososiale miljø

01.01.21 trådte revidert lov om Barnehager i kraft. Nytt i loven er beskrivelse av psykososialt barnehagemiljø, hvor formålet er å sikre at alle barn skal ha et godt og trygt psykososialt miljø i barnehagen. Dette krever at barnehagene skal ha forebyggende fokus og arbeide med nulltoleranse mot krenkelser, utestengelser og mobbing. Ansatte i barnehagene skal sikre at alle barn har et trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen. Alle har dermed en plikt til å gripe inn dersom et barn blir krenket, mobbet eller utestengt.

Kommunalområde Kunnskap, Barn og Unge (KBU) har en visjon:

«Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet».

Visjonen er i tråd med Barnehagelovens formål om å legge til rette

for en god start i livet for alle barn. Samtidig viser visjonen

sammenhengen i opplæringsløpet. Tidlig innsats er et kjent

pedagogisk begrep som viser til viktigheten av å bistå barn og

familier på et tidlig tidspunkt i livet. Grunnlaget for å kunne

gjennomføre videregående skole legges allerede i barnehagen og

vårt formål er å bidra med å danne robuste barn som håndterer livets opp- og nedturer. Sandefjord kommune skal

jobbe målrettet med FNs bærekraftsmål og KBU har valgt å prioritere tre av disse:

- 1) Mål 3: God helse og livskvalitet
- 2) Mål 4: God utdanning
- 3) Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Arbeidet med målsettingene sees i sammenheng med barns psykososiale miljø og visjonen til KBU.

I følge Helsedirektoratet (2015)* er psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser landets mest kostnadskreven

sykdomsgruppe. Kunnskap og tverrfaglig kompetanse gjennom hele utdanningsløpet, er den viktigste forutsetningen

for å kunne forebygge en uheldig utvikling. Dette arbeidet starter i barnehagen. Formålet med ny barnehagelov sikrer

at ansatte i barnehagene arbeider målrettet for dette. Barnehagenes eier har ansvar for at de ansatte får nødvendig

kunnskap og kompetanse for å nå målene. Samtidig må barnehagene være bevisst på at en god barneutvikling

forutsetter tett samarbeid med foreldre/ foresatte. Vår praksis skal være preget av åpenhet og oppfylle FNs

bærekraftsmål om å samarbeide for å nå våre mål.

Vennlig hilsen

Annemarte Meland Bekkevold

«Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet»

Vision kommunalområde KBU

1.PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

Høyjord barnehage ligger flott til i skogkanten og nærmiljøet vårt er omgitt av natur og friområder, vi har gangavstand til llestadvannet.og Høyjord skole. I skogen ved siden av barnehagen ligger koia vår og hver dag er det en barnegruppe som går på tur dit. Her kan vi boltre oss fritt i lek eller "arbeide/forske" med prosjekter som vi er opptatt av.

Høyjord barnehage har 3 avdelinger fordelt på 54 plasser; Avdeling Trollbo for 1 og 2 åringene, avdeling Tussebo for 3 og 4 åringene og avdeling Vettene for 5 åringene.

I barnehagen jobber mot målet om å ha en barnehagehverdag som er meningsfull, fylt av, lek og kunnskap - glede og humor. Det er viktig for oss at alle skal få delta i fellesskapet.

Vi vil gi barna "en god barndom, tatt på alvor."

Vi ønsker en barnehage som er preget av trivsel, trygghet, humor, vennskap, lek og læring.

2.BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL

BARNEHAGELOVEN §1 (2005)

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene».

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger»

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering» (barnehageloven §1).

RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER (2017)

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver, og redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

3.RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

VERDIGRUNNLAGET I RAMMEPLANEN

«Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi».

«Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta».

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen»

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevnesesuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet kultur, sosial status, språk, religion og livssyn».

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt».

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det» (rammeplanen s. 7-11).

OMSORG

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet om mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring» (rammeplanen s. 19).

Dette handler om voksenrollen og forståelse av barnas behov og utvikling, og i Høyjord-barnehage betyr dette:

Barn skal møtes med omsorg. De skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Personalet skal handle omsorgsfullt ovenfor alle barn i barnehagen. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet, som når barna leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Praktisk hjelp, trøst, oppmuntring og beskyttelse. Vi skal se det enkelte barn, og være oppmerksomt tilstede. Omsorg i barnehagen handler om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre

Hva gjør vi for å ta vare på barnas behov for omsorg:

- Møte hvert barn som individ og se barnets behov.
- Vi er nysgjerrige på barns hjemmesituasjon og hverdag.
- Etablere god tilknytning til barn og foreldre.
- Møte barn og foreldre i garderoben når de kommer. Møte barna med et smil og et «Hei Mona» (med barnets navn).
- Ha et fang tilgjengelig for barn som trenger en pause eller trøst.
- Se barns ulike behov, væremåter og forstå ulike måter å uttrykke seg på.
- Bekrefte og anerkjenne barns sorger og gleder.
- Tilby barn pauser gjennom hverdagen med f.eks sitte på et fang, små lekekroker i, hvilesteder i det fysiske rommet etc.
- Tilrettelegging av lekemiljø for alle, uansett alder, modning, interesser og kjønn.
- Hjelp og veilede barn i sosiale relasjoner som lek, samtale, konflikter slik at de etablerer og erfarer positive relasjoner.
- Hjelper barna til å sette ord på følelser gjennom samtale, steg for steg, og vennekort.
- Prøve å forstå barnets verbale og nonverbale uttrykk.
- Bruke positiv forsterkning. Roser barna når de er hyggelige mot hverandre og når de gjør noe bra
- Vi voksne skal være gode rollemodeller i forhold til omsorg, f.eks gjennom å gi ros til hverandre.

LEK

” Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur». Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre» (rammeplanen s. 20).

I Høyjord barnehage betyr dette:

Leken er noe av det viktigste barnehagebarn gjør. Å leke er å øve på livet! Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Gjennom leken får barna prøve ut erfaringer, bearbeide opplevelser og utvikle tanker. I leken utløses barnas naturlige spontanitet, fantasi, nysgjerrighet og skapertrang. Vi må gi barn tilgang til et bredt spekter av materialer som stimulerer til lek og utforskertrang, som et grunnlag for læring. Venner og lekekamerater er svært viktig for å utvikle sosial kompetanse, og vi skal legge til rette for at barna har mulighet for lek hver dag.

- Vi gir barna rom og tid til selvvalgt lek gjennom barnehagehverdagen.
- Vi prioriterer leken i vår planlegging.
- Vi bruker lek som metode for våre prosjekter, samlingsstunder, turer, språktrening m.m
- Lekemateriell er tilgjengelig for barna.
- Vi tilrettelegger lekemiljøer og organiserer det fysiske rommet til å stimulere til lek.
- Vi ønsker å tilføre ny magi i leken.
- Vi observerer leken, og går inn i leken dersom vi ser at barna trenger hjelp og veiledning.

- Hvis barn har utfordringer med å komme inn i lek, så kan vi som voksen gjøre dette barnet spennende.
- Vi lager små lekegrupper i hverdagen sammen med en voksen for å kunne etablere positiv lek og samspill for alle barn i barnehagen. Bidra til at alle kommer inn i leken.
- Ser vi uheldige lekesituasjoner eller relasjoner går vi voksne aktivt inn og veileder/ hjelper barna.

DANNING

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer» (rammeplanen s. 21).

I Høyjord barnehage ser vi på danning på følgende måte:

Vi vil gi barna støtte til deltagelse, og verdsette ulike behov og meninger. Det er viktig å anerkjenne mangfold og ulikheter. Det er i samspillet med andre at du blir deg selv. Vi i barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Vi skal være med å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, naturen og kulturen.

- La barna få medvirke i sin egen hverdag.
- La barna få oppleve seg selv i fellesskapet. «Hvem er jeg?». Vi voksne må støtte barnas identitetsutvikling.
- Støtte opp til barns positive selvforståelse. Bli sett, hørt og bli tatt på alvor.
- Stille åpne spørsmål sammen med barna, og undre seg sammen.
- Være der for barna i oppturer og nedturer.
- Bruke speilingsmetoden. F.eks Så du han ble glad når du hjalp til med å hente boka?
- Ha tid og rom for barns utfoldelse.
- Utfordre barna.
- Støtte barna i prosesser som sorger, gleder og motgang.
- Være tilstede og i beredskap i konfliktsituasjoner. La ungene prøve å løse konflikten selv, og gå inn og veilede/hjelpe ved behov.
- Vi i personalet må være bevisste på at alle barn har ulik kulturell bakgrunn. Vi må kunne tilrettelegge og ta hensyn for ulike behov.
- Bruke barns perspektiver, interesser og uttrykk i planlegging- og vurderingsarbeid.

LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser» (rammeplanen s. 22).

I Høyjord barnehage betyr dette:

Læring skapes i samspill med andre mennesker og med miljøet. I vår barnehage skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp deres lyst til å leke, lære og mestre. Barna skal få være aktive deltakere i læringsprosessen, og lære ved å bruke hele kroppen og alle sansene sine. Vi i personalet skal være anerkjennende, støttende og gi barna varierte opplevelser, kunnskaper og materialer gjennom hele barnehagehverdagen.

- Vi må tilrettelegge for barnas læringsprosesser ved bruk av ulike midler og metoder for læring. F.eks konkrete, bilder, sanger, bevegelser, kunne ta på og føle på.
- Ta med barns interesser og synspunkter i planlegging og vurderingsarbeid slik at barna kan medvirke i egen og andres læring.
- Være oppmerksomme på barns interesser, og legge opp til læringssituasjoner ut i fra dette.
- Vi utforsker og undrer oss sammen med barna.
- Ungene er rollemodeller for hverandre og lærer av hverandre.
- Barn observerer og gjentar handlinger som vi voksne gjør.
- Vi må utfordre barna i forhold til barnas individuelle evner og forutsetninger. Mestringsfølelse bidrar til læring.
- Gi barna varierte innfallsvinkler for erfaring og forståelse.
- Vi voksne må sørge for progresjon i læringsprosessen.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (rammeplanen s. 22).

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (s.11).

I Høyjord barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap på følgende måte:

- Alle skal kunne erfare å være betydningsfull for fellesskapet.
- Etablere et positivt samspill med barn og voksne.
- Vi jobber for mangfold, med rom for ulikheter.
- Se barnet for den det er.

- Vi voksne må være gode rollemodeller og være bevisste på bruk av definisjonsmakt.
- Vi vil bidra til at alle kan få leke med andre, støtte barnas samspill, støtte barna i å ta andres perspektiv, og støtte barna med å sette egne grenser.
- Vi arrangerer vennskapsuke
- Jobber med speiling av utsagn og oppførsel.
- Gi alle barn muligheten til å ta ordet i samlinger. Dette for å fremme identitetsutvikling, fellesskapsfølelse og selvfølelsen.
- Vi ønsker å motvirke all mobbeatferd i Høyjord barnehage, gjennom å prioritere vennskap, tilhørighet og sosial kompetanse. Vi må ta ansvar når vi ser plaging og utestengning, gjennom å være tydelige om at mobbing ikke aksepteres. Vi har et foreldremøte for 4-5 åringene hvert år for å belyse problematikken, og for å få til et godt samarbeid mellom barnehage og hjem.
- Vi jobber systematisk med «steg-for-steg» og vennekort.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling» (rammeplanen s. 23).

I Høyjord barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk på følgende måte:

- Etablere et trygt sosialt miljø hvor alle barn kan utfolde seg.
- Ha et språkstimulerende miljø hvor vi setter ord på det vi gjør, gjenstander og følelser i barnehagehverdagen.
- Vi bruker konkrete og bilder når vi formidler.
- Vi skal ha fast struktur som kan skape trygghet.
- Være observante i forhold til barns språk, kroppsspråk og mimikk.
- Vi voksne må være gode rollemodeller i forhold til kommunikasjon. Feks Hvordan vi snakker med barna. Hvordan vi snakker oss imellom. Hvilket kroppsspråk vi har.
- Være forsiktige med bruk av ironi.
- Barna skal innøve seg sosiale spilleregler f. eks som å vente på tur. Prate en om gangen, lytte til det som blir sagt.

BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår» (rammeplanen s. 27).

I Høyjord barnehage betyr det at:

Medvirkning handler om å gi rom for å tenke fritt og respektere andres meninger. Barn gir både kroppslig og språklige uttrykk om hvordan de har det, dette er vår jobb å registrere og ta hensyn til i vår praksis. Ved å ta barns medvirkning på alvor, ønsker vi at barna skal bli aktive deltakere i sitt eget liv. De skal få gode mestringsopplevelser, vi skal oppmuntre barna til å klare selv og til å ta avgjørelser. Vi jobber med dette ved å se og lytte til barnas ønsker. Vi observerer for å kunne tilrettelegge dagen vår etter barnas behov. Dette krever at vi i personalet viser oppriktig interesse og har respekt for barns perspektiv.

- Vi voksne må være lydhøre for barns synspunkter
- Vi skal lytte til barnas uttalelser og anerkjenner deres ønsker.
- Å ta alle barn på alvor.
- Observere verbale og nonverbale uttrykk. Vi voksne må ha endringsvilje dersom vi ser barnas interesser går en annen retning enn det vi forut så

4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER

BARNEHAGEMILJØ OG KRENKELSE

Barnehagen skal være med som deltakere i en kompetanseprosess i Barnehagemiljø og krenkelser
Barnehagen skal jobbe systematisk med å fremme et trygt og inkluderende barnehagemiljø, og med å oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelser

I Høyjord skal vi jobbe for å:

- ivareta barnas behov for omsorg
- lære barna å ta vare på seg selv og hverandre
- bidra til trivsel
- være et trygt sted for felleskap og vennskap
- motarbeide alle former for diskriminering

FYSISK AKTIV LEK

Fysisk aktiv lek vil være et felles satsingsområde for barnehagene i Sandefjord kommune. Dette i henhold til Helsemyndighetenes anbefalinger om at barn bør være fysisk aktive i lek eller annen aktivitet minst 60 minutter hver dag (helsedirektoratet, 2014).

I Høyjord barnehage har vi som mål.

- Tilrettelegge og planlegge for fysisk og aktiv lek ute og inne
- At barna skal oppleve glede og mestring i fysisk aktiv lek
- At barna skal videreutvikle motoriske ferdigheter
- Skape tid og rom for at alle barn kan oppleve glede ved allsidige bevegelseserfaringer både inne og ute og ved alle årstider.

- Skape gode lekemuligheter for at alle barn kan oppleve glede ved å delta i lek og få være i samspill med jevnaldrende.
- Bidra som gode rollemodeller og støtte og anerkjenne barns mestring.
- Støtte opp om hvert enkelt barn

TRAFIKKSIKKERHETSARBEID

Sandefjord kommune har fokus på trafiksikkerhetsarbeid. Vi voksne har hovedansvaret for barns sikkerhet i trafikken og vi har en forpliktelse i å være gode eksempler og derved gi barna gode holdninger. Barnehagen tar derfor arbeidet med trafiksikkerhet på største alvor og har utarbeidet tiltak som sikrer dette for barnehagens drift og har egne rutiner for turer til fots.

5.FAGOMRÅDER

Rammeplanen beskrives 7 fagområder vi skal ha fokus på gjennom året. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. «Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter» (rammeplanen s. 47).

Arbeidet med fagområdene vil komme til uttrykk i avdelingenes planer.

Kommunikasjon, språk, tekst

Kropp, bevegelse, mat og helse

Kunst, kultur og kreativitet

Natur, miljø og teknologi

Antall, rom og form

Etikk, religion og filosofi

Nærmiljø og samfunn

I Høyjord barnehage jobber vi med fagområdene og progresjon på følgende måte:

Progresjonsplan

Barna skal gjennom tiden i barnehagen få ulike og varierte opplevelser. Vi skal hele tiden planlegge å vurdere ut ifra barnas interesser, alder og modning. I vår målplan beskriver vi hvordan vi jobber med rammeplanens fagområder, i de ulike aldersgruppene.

FAG-OMRÅDER	KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	KUNST, KULTUR OG KREATIVITET
MÅL	<p>Bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.</p> <p>Gi barna et språkmiljø der barna får positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel.</p> <p>Skape nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.</p> <p>Utforske muntlig språk og skriftspråk.</p>	<p>Å gi barna utfordringer gjennom fysisk aktivitet i varierte former.</p> <p>Bidra til at barna blir kjent med kroppen sin. La barna få et positivt forhold til egen kropp.</p> <p>Utvikle bevissthet om egne og andres grenser.</p> <p>Jobbe med selvstendighetstrening.</p> <p>Gi erfaringer med gode vaner innenfor kosthold og fysisk helse.</p>	<p>Gi barna opplevelser gjennom drama og musikk. Gi barna mulighet til selv å uttrykke seg estetisk.</p> <p>Formidle kunst og kultur.</p> <p>Skape skaperglede,</p> <p>Gi barna estetiske erfaringer.</p> <p>Tilrettelegge for samhørighet og kreativitet.</p>
Tiltak for 1-2 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - bruke språkposer og eventyrkasser. - lytte til lyder og rytmer. Regler - bruke pekebøker og enkle lesebøker - fortellinger med konkreter og bilder - samtale og repetisjon av ord - Bevegelsessanger og enkle barnesang 	<ul style="list-style-type: none"> - bruke barnehagens uteområde daglig. 2 åringene går på tur en dag i uken. - gi barna mestring oppgaver som av- og påkledning. - delta i lek og aktiviteter sammen med andre barn - Lære navn på kroppsdelene - Lære om hygiene f. eks håndvask 	<ul style="list-style-type: none"> - bruker enkle barnesanger med konkreter og instrumenter - Bruke ulike teknikker som male med fingrene, pensel svamp, føttene, tegner med farger. - Bli kjent med egen kulturell tilhørighet
Tiltak for 3-4 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - bli kjent med bøker, sanger, regler og bilder - skape et språkstimulerende miljø og oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme - jobbe med å løse konflikter sammen og kunne uttrykke seg med ord. - Jobber systematisk med munnmotorikk - Bli kjent med eventyr 	<ul style="list-style-type: none"> - la barna få utfordringer i uteleken og på tur som klatre, sykle, springe hoppe, balansere, ake, huske m.m. - la barnet få utforske og være kreativ med fingrene, klippe, lime, tegne, male, perle og modellere - stille krav og oppmuntre barnet til å klare selv ved av- og påkledning, dosituasjon, hente saker og ting, rydde og dekke på/av bordet. - Få kjennskap til menneskekroppen. 	<ul style="list-style-type: none"> - gi barna rikelig og variert materialer til å bruke sin kreativitet, - syng, spille og bruke instrumenter - Bli kjent med egen barnekultur

		- Lære om hygiene (håndvask).	
Tiltak for 5 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - la barna aktivt få delta i samtaler og diskusjoner, og å være med på å ta avgjørelser. - gi barnet ansvars- og mestringsoppgaver i forbindelse med skolestart. - gi barna mulighet til å håndtere og å løse konflikter selv, slik at barna får en forståelse for rett og galt. - lese høyt for barna og samtale om hva som har blitt lest. - lese rim og regle - øver på å lytte oppmerksomt til språkets lyder - lytter etter forlyd i ord - Språksprell 	<ul style="list-style-type: none"> - Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser - få respekt for egen og andres kropp og at alle er forskjellige - videreutvikle kroppsbeherskelse, grovmotorikk, finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet. - snakke om kosthold. - Utfordre barna motorisk. Gi utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne. 	<ul style="list-style-type: none"> - lage forestillinger, motivere barna til selv å dramatisere - jobbe med sang, rytmer og instrumenter - å få utforske gjennom kreativitet og fantasi. - Bli kjent med ulike teknikker.

FAGOMRÅDER	NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	NÆRMILJØ OG SAMFUNN	ANTALL, ROM OG FORM
Mål	<p>Barna skal få opplevelser og erfaringer i naturen</p> <p>La barna bli kjent med planter, insekter, dyr, årstider og vær.</p> <p>Lære barna å ta vare på naturen (miljøvern) og bidra til en bærekraftig utvikling.</p> <p>Oppleve gleder i naturen, og oppleve naturen som arena for lek og læring.</p>	<p>Få kjennskap til samfunnets grunnleggende normer og verdier.</p> <p>Lære barna empati og respekt for hverandre. Og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap</p> <p>La barna bli kjent med enkelte høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen.</p> <p>Undre seg over eksistensielle, etiske</p>	<p>Gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.</p> <p>Kunnskap om lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker.</p> <p>Lære om kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer.</p> <p>Erfare at det skal tas like mye hensyn til gutter og jenter</p> <p>Få kjennskap til samisk språk, kultur og</p>	<p>Gi barna gleden over å oppdage, utforske og skape strukturer.</p> <p>Hjelpe barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.</p> <p>Legge til rette for at barna utforsker og oppdager matematikk i dagligliv.</p> <p>La barna erfare problemløsning.</p>

		og filosofiske spørsmål.	tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter. Få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene	Barna skal kunne leke og undersøke sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.
Tiltak for 1-2 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - Går tur i skogen, både i barnehagens uteområde og skogen i nærheten. Turer til Koja og lekeplasser i nærmiljøet. - Få kunnskap om dyr og dyreliv - Oppleve forskjellige årstider. - Bli kjent med ulike materialer fra skogen 	<ul style="list-style-type: none"> - Hvert barn skal få omsorg, trøst, empati. - Alle barna skal bli sett og hørt. - Få kjennskap til verdier for hvordan være i et felleskap - Møte høytider og tradisjoner som jul og påske i barnehagen. 	<ul style="list-style-type: none"> - gi alle barna like mye oppmerksomhet - turer til koia - Kunne medvirke i egen hverdag 	<ul style="list-style-type: none"> - Ha tilgjengelig: innpassingspusle spill, putteboks, duplo for barna. - Ha forskjellige gjenstander i forskjellige størrelser f. eks dyr. - Vi bruker bøker, spill - Leker
Tiltak for 3-4 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - gå på turer i skogen, iakttta, utforske og undre seg. - sortere papp/papir og matavfall. - Lære om årstidene. - Få kjennskap til insekter og dyreliv. - Få erfaringer om forskjellige årstider - Få kjennskap til menneskers livssyklus 	<ul style="list-style-type: none"> - lære å vente på tur - empati trening - jobbe med sosial kompetanse (steg for steg). - Møte tradisjoner og høytider som jul og påske i barnehagen - Utvikle interesse og respekt for hverandre. - Utforske og undre seg over situasjoner. 	<ul style="list-style-type: none"> - turer i nærmiljøet - Bruke litteratur og medier. - markere samenes nasjonaldag - samarbeide om felles regler i bhg - Bli kjent med ulike tradisjoner, leveste og familieformer. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ha tilgjengelig spill som puslespill, spill m/terning og symboler. - bruke lego - leke konstruksjonslek - bruke enkle matematiske begreper - Bruke kroppen for å utvikle romforståelse. - Vi bruker bøker og leker.
Tiltak for 5 åringen	<ul style="list-style-type: none"> - la barna gjøre enkle eksperimenter - lage "lekeplass" i skogen - lage mat fra naturen - Oppleve forskjellige årstider 	<ul style="list-style-type: none"> - lære barna å akseptere ulikheter og respekterer alle for den de er - Få kjennskap til tradisjoner og høytider som jul og påske i barnehagen. 	<ul style="list-style-type: none"> - besøke skolen - være bevisst på å gi guttene og jentene varierte utfordringer - lære om mobbing - sommertur til Andebu 	<ul style="list-style-type: none"> - la barna måle opp og telle ved matlaging. - jobbe med tall og former i førskolegruppa - spille spill - konstruere, snekre

<ul style="list-style-type: none"> - Få kunnskap om dyr - Få kunnskap om søppel og resirkulering. - Få erfaring og kunnskap om en bærekraftig utvikling - utfordrer barna til å bruke mer tekniske leker - bruke digitale verktøy 	<ul style="list-style-type: none"> - la barna få mulighet til å komme med egne ideer og synspunkter, - besøke Høyjord kirke og kateket - Jobber systematisk med sosialkompetanse i små grupper - Få en forståelse for at det finnes ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner. - Utforske ulike landskap - Kunne medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet. 	<ul style="list-style-type: none"> - forske og snakke om ulike størrelser, lengder vekt og tid - sortering og kategorisering - bruke matematiske begreper, som rektangel, kvadrat, sirkel, trekant - Bruke kroppen for å erfare romforståelse
--	---	--	---

6.OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen». «Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære» (rammeplanen s. 33).

Våre tiltak for å oppnå god overgang fra hjem til barnehage:

Vi ønsker at barn og foreldre som starter i Høyjord barnehage skal få en trygg og god oppstart i barnehagen. Vi begynner med tilvenning allerede før nytt barnehageår ved at vi har et foreldremøte for nye foreldre, og en besøksuke for nye barn i juni. Når barna begynner i barnehagen tilpasser vi tilvenningen til det beste for barnet. Det er svært individuelt hvor lang tilvenningen tar, før barna har fått en god og trygg relasjon til oss, og er klar for å være her alene. Vi ønsker å være i tett dialog med hver familie, og vi legger til rette for deres behov. De første dagene bruker vi på å bli kjent, etablere relasjoner og hjelper barnet med å knytter seg til personalet og til andre barn. Vi har en oppstartsamtale i løpet av den første uken dere starter opp. En god tilvenning handler om tilknytning og etablering av gode relasjoner, og er en viktig forutsetning for trygghet, trivsel og læring.

OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen» (rammeplanen s. 33).

Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

- Sandefjord kommune har laget et årshjul som beskriver samarbeid og aktivitet for barna (og deres foreldre) som skal begynne på skolen.
- Barnehagen har egen plan for tilbudet til skolestarterne, som foreldrene får utdelt.
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene overbringe informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad er tilrettelagt.
- Barnehagen har et godt samarbeid med Høyjord skole, barnehagen får bruke gymsalen en gang i uken og vi besøker skolens uteområde flittig det siste halvåret i barnehagen.

7.FORELDREMEDVIRKNING

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (barnehageloven §1).

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling». «Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte» (rammeplanen s. 29).

Hver barnehage skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldremedvirkning og samarbeid i Høyjord barnehage:

Vi ønsker at barnehagen skal være et inkluderende møtested der personalet og foreldrene har et felles mål, nemlig å sikre barna en god barndom. Foreldre har rett til medvirkning, og vi ønsker en god dialog mellom barnehage og hjem. Samarbeidet skal ha barnets beste som mål og vi har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

Høyjord barnehage ønsker å ta vare på et godt foreldresamarbeid gjennom:

- Bringe- og hentesituasjonen er det en fin mulighet til å fortelle litt som har skjedd i løpet av dagen.
- Vi har også en oppslagstavle på hver avdeling og her står det en dagsrapport fra hver gruppe.
- Hver uke vil foresatte få plan som forteller litt om planene for neste uke og evaluering av uken som har vært.
- Foreldresamtaler: Det vil være en samtale i løpet av høsten og en samtale i løpet av våren. Utover dette etter behov.
- Foreldremøter: Vi har foreldremøte tre ganger i året.

- Samarbeidsutvalget: Det er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende utvalg. Utvalget arbeider for å fremme kontakt mellom barnehagen og foreldrene.

8.SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at familien og barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Et slikt samarbeid gjøres alltid i samarbeid med foreldrene.

«Styrer skal sikre at barnehagen har innarbeidede rutiner for samarbeid med relevante institusjoner, slik som skolen, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tjeneste og barnevernet.» (rammeplanen s. 16)

I samarbeid med andre instanser, overholder barnehagen de bestemmelser om taushets- og opplysningsplikt som de er underlagt.

Barnehageansatte har en lovfestet plikt til å melde fra til barneverntjenesten når det er grunnlag for å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker (barnehageloven § 22).

Felles mål for de kommunale barnehagene:

- **Pedagogisk psykologisk tjeneste.**
Vi samarbeider med Pedagogisk psykologisk tjeneste om barn med særskilte behov.
- **Helsestasjon.**
Har et tett samarbeid med helsestasjonen og deler av 4 årskontrollen er i barnehagen.
- **Barneverntjenesten.**
Alle ansatte har plikt til å melde til barneverntjenesten dersom barn lever under forhold som kan være til skade for barn.
- **Skoler.**
Andebu ungdomsskole, Re og Sandefjord videregående skole som har elever som skal ut i praksis i korte og lengere perioder.

9.PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til å medvirke i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (rammeplanen s. 37).

«Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten» (s. 37)

«Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i» «Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet» (s. 38)

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten» (s. 39)

Vi bruker ulike verktøy for å dokumentere det pedagogiske arbeidet:

- Hver gruppe skriver "Dagen i dag" der vi forteller hva vi har gjort i løpet av dagen.
- Gjennom Spor, ukes brev, månedsplan og årsplan
- Vi informerer om barnas hverdag i møte med foreldre. Uformelle møter
- Pedagogisk leder har foreldresamtaler to ganger i løpet av barnehageåret, og ellers ved behov.
- Fotodokumentasjon hvor bilder brukes til foreldremøter eller som utgangspunkt for refleksjon og diskusjon i personalgruppa.
- Vi viser barns arbeid
- Barnehagen evaluerer daglig og månedlig sitt arbeid.

Kvaliteten i det daglige samspillet i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende.

Vurderingen skal gjøres på de ulike møte arenaer som avdelingsmøter, pedagogisk ledermøte, personalmøte, foreldresamtaler og foreldremøte. Vurdering skjer fortløpende underveis og planlagt på de formelle arenaer.

Vi har fokus på et etisk perspektiv når vi dokumenterer. Personopplysninger skal behandles i samsvar med personopplysningsloven.

10.AKTIVITETSPLAN

Hva skjer i Høyjord barnehage 2021-2022

Arrangementer og tradisjoner

AUGUST	2..Oppstartsperiode for nye barn fra 2. aug. 16. Planleggingsdag
SEPTEMBER	2. Planleggingsdag Brannvernuke m/ brannøvelse Trafikkuke Møte med samarbeidsutvalget Foreldremøte for alle .
OKTOBER	Foreldresamtaler 24. FN dagen
NOVEMBER	Foreldresamtaler
DESEMBER	Felles adventsamlinger Julevandring i kirken for de eldste barna Luciafeiring Nissefest
JANUAR	3. Planleggingsdag
FEBRUAR	Vinteraktivitetsdag Møte med samarbeidsutvalget
MARS	Temafest
APRIL	Påskefrokost

	Foreldremøte Foreldresamtaler
MAI	27. Planleggingsdag Foreldremøte for nye barn Brannvernuke m /brannøvelse
JUNI	Besøksdag på skolen / SFO –for skolestartere Sommerfest Besøksuke for nye barn 20. Planleggingsdag
JULI	3 uker SOMMERFERIE – stengt.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Heidi Riis Hov / Anne Lene Madsen.

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den – 03.06.2021

